తెలుగు కథకు 'లాజిక్' బోధించిన లాయర్

శ్రీ రాచకొండ విశ్వనాథ శాస్త్రిని కథా రచయిత అనడం కంటే 'వ్యథా' రచయిత అంటే సబబుగా వుంటుంది. భవిష్యత్తులో ఒకరి వ్యథ మరొకరికి కథ కాకూడదన్న ఆవేదన ఆయన ప్రతి కథ లోనూ స్పష్టమౌతుంటుంది. నిజాన్ని నిర్భయంగా వాస్తవ పరిస్థితుల్ని నిర్ద్వంద్వంగా పాఠకుల ముందు వుంచి తన బాధ్యతనుఎంతో నిజాయితీగా నిర్వర్తిస్తున్న రచయితగా శ్రీ రాచకొండ సాహిత్య చరిత్రలో ఒక ఎరుపు అధ్యాయం. అతడు చైతన్యం! అతడు సిద్ధాంతం! అతడు విప్లవం!

రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి కథ

నల్లమేక

విజయబుక్స్ సౌజన్యంతో

కౌరవ సైన్యాన్ని చూసిన ఉత్తర కుమారుడు రథంమించి గభీమని గెంతినట్టుగా, జీవహింస చేయాలనే కృత నిశ్చయంతో వస్తోన్న తోటమాలిని దగ్గరగా రానిచ్చి గోడమీంచి చెంగున రోడ్డుమీదికి ఉరికింది నల్లటి కుర్రమేక.

తోటగల ఆసామీ తోటచుట్టూ పిట్టంగా ఎత్తుగా గోడ కట్టుకున్నాడు. కాని ఆ గోడకి ఒకచోట,ఒకవార మ్యునిసిపల్ చెత్తడబ్బావుంది. సరిగ్గా అక్కడే ఆ గోడకి ఒక ఇటిక జారింది. ఈ రెండు భోగట్టాలూ తోటగల ఆసామీ గమనించ లేదు. నల్లమేక గమనించింది.

నిచ్చెన వేసుకుని స్వర్గానికి వెళ్ళినట్టుగా, చెత్తడబ్బానీ, ఇటిక జారిన సందునీ ఆధారం చేసుకొని తోటగోడ ఎక్కింది నల్లమేక.

పేరుకి పిట్టగోడే కాని నిజానికి ఆ గోడ చాలా ఎత్తుగా వుంది. లోనికి గెంతితే మళ్ళీ పైకిరావడానికి అటువైపు చెత్తడబ్బాలూ, జారిన ఇటుకలూ లేవు అందుచేత గోడమీదనే నిల్చొని—

"ఈ మనుష్యులు గడుసువెధవలు"

అనుకొంది నల్లమేక.

నల్లమేక భారతం చదవలేదు. హరి కథలయినా వినలేదు. అందుచేత అది ఎరగదు. గడుసుతనం లేని కుర్రవాడు అభిమన్యుడని ఒకడుండేవాడని.

మేకల్లో అభిమన్యుడివంటిది కాదీ నల్లమేక.

పద్మవ్యూహంలా ఉండే ఆ తోటలో ప్రవేశిస్తే మళ్ళీ బైటికి రావడం కష్టమని గుర్తించి, గోడమీదనే నిల్చొని పస్తాయించి చూసింది.

కిందికి గెంతనవసరం లేకుండా, దానికి అందుబాటులో నాలుగు క్రోటన్సు చెట్లూ, ఒక లేతమామిడి మొక్కా, ఒక వేపచెట్టూ ఉన్నాయి.

భారతీయులకి సీమ కూరల మీదా, మేకజాతికి క్రోటన్సు కొమ్మల మీదా మోజు ఎక్కువ.

అందుచేత నల్లమేక గోడమీదుగా— తిన్నగా క్రోటన్సు చెట్లవైపు నడిచి. అందులోనూ ప్రిన్స్ ఆఫ్ వేల్స్ ని ఎంచుకొని, పొడవయిన మూతితో, చురుకైన పండ్లతో ఉపాహారం సేవిస్తూ మాటిమాటికీ తనపొట్టతోకని విలాసంగా ఆడిస్తూ, ఓరకంటితో అటూ ఇటూ చూస్తోంది.

విలాసంగా, కులాసాగా వున్న నల్లమేకని తోటమాలి చూడ్డం, చూడగానే అతను పళ్ళు బిగించి దుడ్డుకర్రని చేత పట్టుకోవడం, పట్టుకుని చడీ చప్పుడూ లేకుండా చల్లగా రావడం అన్నీ ఒకటి రెండు నిముషాల్లో జరిగాయి.

మేకలు మెడతిప్పి వెనక్కి చూడగలవు. మెడ తిప్పనవసరం లేకుండా ముందుకీ,పక్కలకి చూడగలవు. ఒక వైపు చూస్తున్నట్లుగా ముఖం పెట్టి యింకోవైపు చూడగలవు.

ఈ శక్తులన్నీ ఈ మేకక్కూడా ఉన్నాయి. అంతేకాక, ఈ బక్క నల్లమేక కుర్రదయినప్పటికీ, కాన్వెంటులో చదివే ఆకతాయి పిల్లలకి పాఠాలు చెప్పగలిగిన ప్రజ్ఞా విశేషం గలది. బహుచురుకైనది.

తోటమాలీ కేం తెలుసునయ్యా ఈ నల్లమేక సంగతి?

గోడమీద మేక తనని చూడలేదనుకున్నాడు పాపం అమాయకుడు.

అతను దొంగదాటున చేసే యుద్ధ ప్రయత్నమంతా మెడ తిప్పనైనా తిప్పకుండా కనిపెట్టిన నల్లమేక, అతన్నేవీలయినంత దగ్గరగా రానిచ్చి, ఈ లోపున వీలయినన్ని క్రోటన్సు ఆకులు భక్షించి ఆఖరి క్షణాన్న అతగాడికి తన పొట్టి తోక చూపించడమే కాకుండా, అతణ్ణి

"పోరా! బృహన్నలగా!"

అనే తిట్టుతో సమానమైన మేకతిట్టు తిట్టి. చెంగున ఉరికింది రోడ్డు మీదికి.

ఇష్టంలేని పని చెయ్యడానికి ఎండున్నర మైళ్ళు ఎండలో నడవ్వలసి వస్తే మనిషన్న వాడికి ఎంత కోపం, దుఃఖం చిరాకూ కలుగుతాయో, అంత కోపం, దుఃఖం, చిరాకుతో ఎండలో చెమటలు కక్కుకుంటూ నడుచుకువస్తున్నాడు ఆఫీసరుగారి నౌకరు.

తమ తమ భర్తల ఆఫీసుల్లో పని చేసే నౌకర్లని, ఆయా ఆఫీసర్ల భార్యలు ఎండలో ఏయే పనులమీద పంపిస్తారో అట్టి పనిమీదనే అతణ్ణి పమ్మించింది ఆఫీసరుగారి భార్య.

ఆఫీసరుగారి భార్యకి ఒక సర్రియలిస్టు ప్రియుడు ఉన్నాడు.

అతనొకసారి ఆమెతో—

నీ కన్ను. పెదవి.తల.కాలు.నలుపు ఎరుపు. నవ్వు. చెప్పు. చదివెయ్యక. చప్పుడు చెయ్యక. ఎవ్వరితో చెప్పక. చీకట్లో నలుపులో. నవ్వుల్లో,ఎరుపుల్లో పెట్టి నిచ్చెన ఎక్కినాకు ఇచ్చెయిచ్చెయ్ అన్నాట్ట.

ఆఫీసరుగారి భార్య పొడవు 4.8

బాబు

ఆమె వ్రియలిస్టు ప్రియుడిపొడవు 6.3 1/2

అందువేత ప్రియురాలికి నిచ్చేన అత్యవసరం.

ఆ ప్రియునకు ఏమీ యిచ్చినదో ఏరికిన్ చెలియదు. చెప్పులు మాత్రం ఇవ్వలేదు. వ్రియలిస్టూ, ఎవరికీ ప్రియుడూ కానట్టి తననౌకరికి మాత్రం ఒక జత పాత చెప్పులజత యిచ్చింది. అవే అతను తొడుక్కున్నాడు.

ఆ చెప్పులు అతనికి కొంచెమూ సరిపోవు. అవి అతణ్ణి హెచ్చుగా కరుస్తున్నాయి.

ఆఫీసర్లూ, వారి భార్యలే కాకుండా వారి వారి చెప్పులు కూడా కరుస్తాయనటానికి ఇదొక నిదర్శనం.

నల్లమేక ఉరికినప్పుడే, ఆఫీసరుగారి నౌకర్ యొక్క కుడికాలి పాత చెప్పుకు కుట్టు తెగింది.

చెప్పు తెగేసరికి అతగాడు 'సచ్చేన్రా భగవంతుడా' అనుకున్నాడో, బ్రతికించేన్రా భగవంతుడా అనుకున్నాడో ఎవరికీ వినిపించలేదు. ఏదో గొణుక్కుంటూ, చెప్పు ఎక్కడ తెగిందో చూసుకొండికి వంగున్నాడు.

శరవేగం_గంటకు పదిహేను మైళ్ళు ఐతేనే ఆ మోటారు కారు శరవేగంతో వస్తోందని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంది గాని, ఆ వేగం ట్రాఫిక్ పోలీసు వారు ఆ రోడ్డుకి నిర్ణయించిన కార్ల వేగానికి చాలా తక్కువలోనే ఉంది.

ఆర్నెల్లక్రితం ఆరవందరూపాయలు జల్మానాకింద చెల్లించేవాడు డ్రైవరు. అతనికి ఒక పెళ్ళాం, అరడజను పిల్లలూ వున్నారు. నెలకి నలభైరూకల జీతం ఉంది. అతని "మోటో"

తస్మాత్ జాగ్రత్త జాగ్రత్త!!

మోటార్ని ఎంతో జాగ్రత్తగా నడిపించుకు వస్తోన్న డ్రైవర్ కళ్ళముందు నల్లమేక ఆకస్మాత్తుగా మెరుపులా మెరియడం జరిగింది.

వంగున్న మనిషి వంగోడం చేత డ్రైవరు కంటపడ్డం జరిగింది కాదు.

స్టీరింగు చటుక్కున తిప్పేడు డ్రైవరు.

మేక కారుకింద పడనందుకు అతను ఇంకా నిట్టూర్చకుండానే కొబ్బరి కాయ కొట్టిన చప్పుడు.

అరే ఒరే అర్రే!

ఒరే ఆగు, ఆగావు. చచ్చేడు.

కారాగింది. డ్రైవరు దిగేడు. జనం మూగేరు.

ప్రాణం ఉందా .... ఏమిటేమిటి అయ్యయ్యో .... సచ్చిపోనాడ్రా .... ఆస్పత్రి .... వేగిరం .... లాభంలేదు .... క్విక్, హాస్పటల్, అర్జంట్ .... మనిషి పోలికేలేదు .... రామరామ .... శివశివ నంబరు నోట్ చెయ్యండి .... కాల్ ది పులీస్.... దట్ బగర్ ఆఫ్ ఎడ్రైవర్ని పట్టుకోండి .... హాస్పిటల్. అర్జెంట్ .... ఏమిస్పీడండీ .... ఓలమ్మో.... దూరంగా ....ఏంచేద్దాం .... గెట్ వుట్ యూ ఫూల్.... ముట్టుకోకండి .... ఇంకేముంది .... చచ్చిపోయాడు?! తలపగిలేక ఇంకాఉంటాడా? .... ఎవరు వారు! ఎవడువాడు .... ఎవడండీ వాడూ .... శ్రీరామచంద్ర .... లేచిన వేళావిశేషం .... కారెవడిది?.... ఇంజనీరు గోరిది .... డ్రైవరేడి .... ఎవడు వాడు .... ఇంకవాడి పనుంది.... నా మీదికి ఎక్కిపోవలసిందండీ కారూ! .... బ్లడీ రాస్కెల్ .... పెంట్రుకవాసిలో తప్పిపోయింది .... అమ్మా అని పిలుపులేదు .... చచ్చిపోయేడు .... డ్రైవరు తప్పులేదు .... ఓలమ్మో .... నీకేం తెలుసు. ఒలే ఒలే .... ఎవడో పాపం....కళ్ళునెత్తికెళ్ళాయ్....కాల్లో వేసి కుళ్ళబొడాల....మీరంతా దూరంగా ఉండండి.... పాపం డ్రైవోరు కాను కానిదండీ .... నో యూజ్? హియీజ్ డెడ్. డెడ్ ఏజ్ ఎడోర్ మేప్! .... ఆ దొంగమేక ఇంతపనీ జేసిందండీ .... ఆహా! .... నాను సూత్తొండాను గానా మరి. అరే! మేకా!.... మేకట.... మేక మేకు గుమ్మకుందా? ఎవడికి ....ఎక్కడెక్కడ....దూరంగా వాడికాడ్రైవర్కాడ్రైవరెవరో మూపించురా .... నన్ను ముందుకు వెళ్ళనివ్వండీ.... కాలు మట్టిసినాడ్రా ఎవడ్రా? షటప్....యూఫూల్ .... అబ్బోసె .... బ్లెడీబగ్గర్ .... కీప్ పాస్ .... మేక .... పిపప్పన్నగాడి మేక ఎర్రదా—కాతరా, నల్లది....మేకా లేదు గీకాలేదు.... మేకు ఎక్కడండీ ఉంది. నీ కేచెరిక.... మేకండి. నల్లమేక నాను సూసినాను. గానామరి .... అవునండి నేకూడ చూసేను. ఇటీజ్ ఆల్ డ్యూటు దట్ బ్లడీ గోట్.... బాబూ తమరు చూసేరుకదా.... చూసేనయ్యా నీకేం ఫర్వాలేదు.... చేతికి బేడీలేస్తే కళ్ళు కిందకి దిగుతాయి .... డాబామీద చూడ్రా.... ఒరే మాలచ్మి .... ఓరి పోలిగా .... ఆ మేకని తప్పిద్దామనుకున్నానండీ.సార్! సార్. బాబ్బాబు అదే నిజం నా నాపిల్లలు సాషిగా చెప్తున్నా. హి మస్టు బి టేకిన్ టు ది హాస్పిటల్. నా మీద ఎక్కిపోవలసిందండి. చీమ దొర్లున్నప్పుడులాటి దురన్నేయాల్లేవు నీకేం ఫర్వాలేదయ్యా ఏడవకు.... ఆ మేక ఇంతపనీ చేసిందండీ.... ఆడమేకా? మొగదా? .... అబ్బే! నల్లమేకండి.... ఆళ్ళాపోనారు. కరువు మానోకం వచ్చి పడిపోనాది .... దటీజ్ ట్రూ ఐసే.... ఎ ఏ పోలిగాడేడి.... ముండ మాలచ్చి ఏది.... తొక్కమాక ....రకతం .... హమ్మో.... ఏమయిందండీ ....వెంట్రుక వాసిలో.... ఆడదా, మగదా .... నల్లమేకయ్యా అని సెప్తే ఇనవేటయ్యా.... ఏమంది .... అహ్మద్ భయా కహారే.... మళ్ళీ తొక్కేసినాడ్రా .... డాబామీద చూశావురా .... ఆడదా మగదా .... వాడిలా ఒంగున్నాడండీ. అదిగో అతను కూడా చెప్తున్నాడు నీకేం ఫర్వాలేదయ్యా.... రామరామ.... గుడ్ గాడ్ .... బాబ్బాబు నా పిల్లల సాషి....

ఆఫీసరుగారు ప్రాణంపోయిన నౌకర్ని ఆస్పత్రికి తీసుకు వెళ్ళేరు. డ్రైవరు పోలీసువారి చేతుల్లోకివెళ్ళేడు.

తోటమాలినీ, మోటారు కారునీ, చావుని తప్పించుకున్న నల్లమేకఎక్కడో బలుసాకు తింటోంది.

ఒక మేకని చావునుంచి తప్పించబోవడం ఒక మనిషి చావుకు కారణం అయిందని సాయంకాలం అయేసరికి ఊరంతా తెలిసింది. ఈ రీతిగా ప్రమాదం జరిగిందని విన్నవారిలో కొంతమంది చనిపోయిన వాడికోసం విచారించేరు. కొంతమంది డ్రైవరుకోసం విచారించేరు. మేక బతికినందుకు మాత్రం ఎవ్వరూ సంతోషించలేరు.

ఈ లోపున—

రోడ్డుమీద ఎవరైనా అక్కడ ఆగ భయం! ఏదైనా కొద్దిగా అయినా నల్లగా ఉండే మేకలా భయం! తోటమాలీ "అదిగో అదిగో, అదేనండి ఆ మేక" అని అందరికీ సూపిస్తూ వస్తున్నాడు, తోట గేటు దగ్గర దారికాసి నిల్చొని.

అతనలా కేక వెయ్యగానే అందరూ ఆగిపోతున్నారు!

మనిషి ప్రాణంతీసిన మేకని చూడ్డానికి ఎవ్వడాగడు?

సాయంకాలం అయిదున్నర గంటలకి అదేరీతిగా.

"అదిగో బాబు! అదేనండి ఆ మేక" అని దార్న పోయేవారికి చూపించేరు ఒక మేకని తోటమాలి.

ఆ మాటకి- ముగ్గురు కూలి మనుష్యులూ, ఇద్దరు పెద్ద మనుష్యలూ, నలుగురు చిన్నపిల్లలూ, తపీమని ఆగిపోయి, అలానేనిల్చుండిపోయిచూసేరు.

ఇంతమంది ఆగినందువల్ల మేక కూడా ఆగిపోయింది.

మేకని చూడ్డానికి ఆగిన ఇద్దరు పెద్ద మనుష్యలలోనూ ఒకడు "సెమీసూటు" వేసుకున్నాడు. ఎత్తుగా ఉన్నాడు.

కలెక్టరాఫీసు గుమాస్తా. కాలూకాక చేరి హెడ్ క్లార్కు. ఇన్ష్యూరెన్సు ఆఫీసు అసిస్టెంట్, ఇంజనీరు, మరియు కంట్రాక్టరు. పేరుబడ్డ వకీలు. డబ్బు గణించిన బారెట్లా, రయిజింగ్ అడ్వకేట్. షికారువెళ్ళే సబ్ జడ్జి. నడవడమే కస్రత్తుగా పెట్టుకున్న ఫస్టు క్లాసు మేస్ట్రీలు. ఇప్పటికిఇద్దరేరోగుల్ని చంపిన డాక్టరు. ఆపరేషన్ చేసేఛాన్సు కోసం ఆర్నెల్లనుంచి కాసుక్కూర్చున్న హవుస్ సర్జన్. పాఠాలు చెప్పగలిగిన టీచరు. పాఠాలు చెప్ప నిష్టం లేని ప్రొఫెసరు. రిసెర్చి స్కాలరు. అమెరికా వెళ్ళదల్చుకున్నవాడు రష్యా గురించి బాగా తెలిసినవాడు ఇంగ్లీషులో రామాయణం చదివినవాడు టైమ్ ఉంటే వేదాల అంతు కనుక్కోగలిగినవాడు హూణభాషలో అనర్గళంగా మాట్లాడగలిగినవాడు, సంఘటన కోసం ఎదురుచూసే షార్టు స్టోరీ రైటరు. మవుంట్ ఎవరెస్టు ఎవరెవరెక్కేరో నిద్రలో కూడా చెప్పగలిగినవాడు. అరే అరే అసెంబ్లీ మెంబరు అబ్బో అబ్బో! పార్లమెంటు సభ్యుడు. పాశ్చాత్య సినీతారని తప్పించి మరొకరిని పెళ్ళాడనని పట్టుపట్టినవాడు. ఐ. ఎ. ఏస్ పరీక్షలోతప్పబోతూన్నవాడు.

ఎవరైన కావచ్చు అతను.

అంటే అతగాడు నేలని విడిచిన వాడు. సాము చెయ్యడం రానివాడు. ఎక్కువగా చదువుకొన్నవాడు. ఉన్న మతి పోయినవాడు.

ఆ పెద్దమనిషి తనతో వస్తోన్న రెండవ పెద్దమనిషితో!

"మనిషి చచ్చినందుకు విచారిస్తున్నారేగాని ఈ మేక బతికినందుకు ఒక్కవెధవేనా సంతోషించేడా?"

అని చెప్పి తన చమత్కారానికి తెగ సంతోషించి, మేలురకం నవ్వుల్లో మొదటి రకం నవ్వు నవ్వేరు.

అందుకు ఆ రెండవ పెద్దమనిషి:

"అయ్యా! తమకి మేక యెడలఉండే సానుభూతి మనిషి యెడల ఏల లేదు?" అని ప్రశ్నించి, చీవాట్లుపెట్టి చెప్పుతో కొట్టక, మీదుమిక్కిలి "ఐసే, వైనార్ యూ వాట్ విట్! మాంచి గమ్మత్తుగా చెప్పేవుసామ్! నాకా విషయం తట్టనేలేదు." అని ఎంతో మెచ్చుకొని మేలురకం నవ్వుల్లో రెండవరకం నవ్వు నవ్వేడు.

తోటమాలి చూపెట్టిన మేక గర్భం ఉన్నట్టి నల్లటి ఆడమేక. వాళ్ళింతాతన వైపు అలా అమర్యాదగా చూడ్డమే కాకుండా, వెకిలిగా నవ్వడంతో ఆ ఆడమేకకి చాలా కోపంవచ్చి "ఛీ ఛీ! ఈ మనిషి వెధవలకి బుద్ధి జ్ఞానం లేనేలేదు. చివరికి మర్యాదా మప్పితంకూడా మర్చిపోతున్నారే. ఈ వెధవలు ఛీ ఛీ" అని ఈసడించి, తిట్టుకొని "వీళ్ళకి సిగ్గూ లజ్జా లేకపోతే నాకయినా ఉండొద్దూ" అన్నట్టుగా, తన తోకని బాగా కిందికి దించుకుని, సాధ్యమైనంత మట్టుకు పొదుగు చాటు చేసుకొని, ఆ పరిస్థితుల్లో వీలయినంత గాంభీర్యం తెచ్చుకొని వడిగా నడిచి వెళ్ళిపోయింది వాళ్ళకి దూరంగా ✲

రచయితకు
మా
హృదయపూర్వక
కృతజ్ఞతాంజలి